שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

גמרא · כיתות ז'-ט' · מסכת בבא מציעא, דף כא ע"ב - כב ע"ב

יאוש שלא מדעת: מתי הבעלים "מוותרים"?

קראו את המקורות וענו על השאלות. גרסת PDF מעוצבת להדפסה: דף עבודה (PDF).

1. **חלק א: השלימו את החסר**

השלימו את המילים החסרות מתוך מחסן המילים. שימו לב: מילה אחת מיותרת.

מחסן מילים: מֵהַשְׁתָּא · סִימָנָא · דְּרָבָא · נָהָר · שֶׁאֵין · בְּכִיסוֹ · בְּאִיסּוּרָא · דְּאַבָּיֵי · יָדַע · דְּיַקִּירֵי

כשיש סימן: כולם מסכימים: בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סִימָן – כּוּלֵּי עָלְמָא לָא פְּלִיגִי דְּלָא הָוֵי יֵאוּשׁ. וְאַף עַל גַּב דְּשַׁמְעִינֵיהּ דְּמָיְאַשׁ לְסוֹף, לָא הָוֵי יֵאוּשׁ, דְּכִי אֲתָא לִידֵיהּ – _____ הוּא דַּאֲתָא לִידֵיהּ, דְּלְכִי יָדַע דְּנָפַל מִינֵּיהּ לָא מְיָאַשׁ, מֵימָר אָמַר: _____ אִית לִי בְּגַוֵּיהּ, יָהֲבָנָא סִימָנָא וְשָׁקֵילְנָא לֵיהּ.

המחלוקת: כִּי פְּלִיגִי בְּדָבָר _____ בּוֹ סִימָן. אַבָּיֵי אָמַר: לָא הָוֵי יֵאוּשׁ, דְּהָא לָא _____ דְּנָפַל מִינֵּיהּ. רָבָא אָמַר: הָוֵי יֵאוּשׁ, דְּלְכִי יָדַע דְּנָפַל מִינֵּיהּ – מְיָאַשׁ. מֵימָר אָמַר: סִימָנָא לֵית לִי בְּגַוֵּיהּ, _____ הוּא דְּמְיָאַשׁ.

שתי ראיות מהמשנה: הָתָם נָמֵי כִּדְרַבִּי יִצְחָק דְּאָמַר: אָדָם עָשׂוּי לְמַשְׁמֵשׁ _____ בְּכָל שָׁעָה וְשָׁעָה ... הָתָם נָמֵי, אַגַּב _____ מִידָּע יָדַע בְּהוּ.

ההכרעה: תָּא שְׁמַע דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשּׁוּם רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן יְהוֹצָדָק: מִנַּיִן לַאֲבֵידָה שֶׁשִּׁטָּפָהּ _____ שֶׁהִיא מוּתֶּרֶת? ... וְהִלְכְתָא כְּוָותֵיהּ _____ בְּיַעַל קַגַּם.

2. **חלק ב: מה אומר אביי, ומה אומר רבא?**

לכל מקרה כתבו: האם המוצא צריך להחזיר, או שהמציאה שלו? כתבו לפי כל אחד מהאמוראים.

המקרה	לפי אביי	לפי רבא
1. מטבע בלי סימן, נמצא לפני שבעליו ידע שנפל		
2. ארנק ובו תעודה עם שם		
3. מעות מפוזרות		
4. עיגול דבילה כבד		
5. חפץ עם סימן ששטף נהר		

3. **חלק ג: שאלות הבנה**

1. מהו "יאוש שלא מדעת"? (היעזרו ברש"י)

2. באיזה מקרה אביי ורבא מסכימים? למה?

3. מה הנימוק של אביי, ומה הנימוק של רבא?

4. איזו קושיא הגמרא מקשה על אביי מ"מעות מפוזרות", ומה התירוץ?

5. איך מכריעה הגמרא בסוף? כמי ההלכה?

4. **חלק ד: חשבו על זה**

בהפסקה נפל ליוסי עט פשוט מהתיק, והוא לא שם לב. נועה ראתה את העט על הרצפה והרימה אותו. בסוף היום יוסי גילה שהעט חסר ואמר: "לא נורא, יש לי עוד." האם העט של נועה? כתבו מה היו אומרים אביי ורבא, ומה דעתכם: מה נכון לעשות?

5. **בונוס: ציר זמן**

ציירו ציר זמן עם שלוש נקודות: (1) החפץ נפל (2) מישהו מצא אותו (3) הבעלים גילה ואמר "ווי לחסרון כיס". סמנו בצבע אחד מאיפה מתחיל היאוש לפי אביי, ובצבע אחר לפי רבא.